

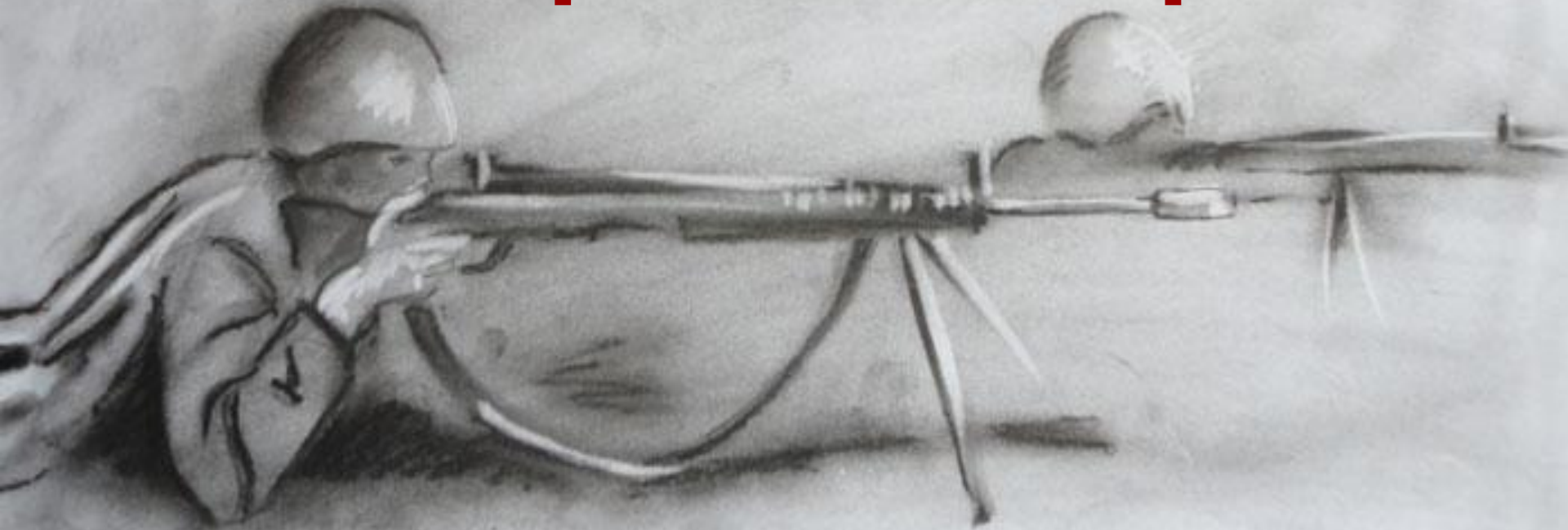

Велика Вітчизняна Війна

Причини війни:

- 1. Версальсько-Вашингтонська система, що спричинила нове загострення міжнародних суперечностей.
- 2. Нерівномірність економічного й політичного розвитку провідних країн світу.
- 3. Світова економічна криза 1929-1932 рр., яка ще більше поглибила суперечності між великими країнами.
- 4. Прагнення агресивних держав до нового поділу світу, до загарбання колоній, джерел сировини та ринків збуту.
- 5. Політика "умиротворення" агресора правлячих кіл Великобританії та Франції в поєднанні з американською політикою ізоляціонізму.

22 червня 1941 р.

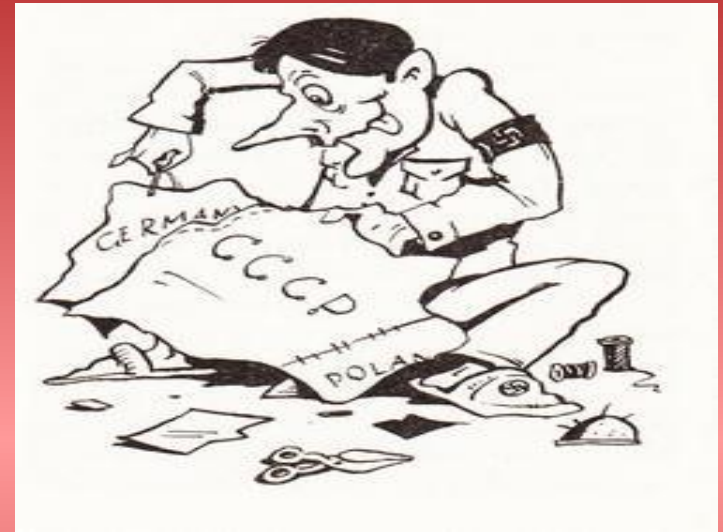

Німеччина порушила Договір про ненапад на СРСР, що і поклало початок Великій Вітчизняній Війні

План «Барбаросса»

- швидке просування танкових дивізій німецької армії углиб території Радянського Союзу;
- прорив фронту радянських військ;
- оточення їх і знищення;
- планувалося Україну захопити уже в перші тижні війни;
- протягом кількох місяців завершити розгром Червоної армії і вийти на лінію Архангельськ — Астрахань.

Відступ Червоної армії

- Зовнішня політика Сталіна поставила СРСР на межу катастрофи.
- Чисельна і якість перевага німецької армії.
- Сталін не вірив що Гітлер розпочне війну проти СРСР.
- Раптовість фашистського нападу.
- Матеріальна непередготовленість до війни.
- Знищення кращих військових кадрів під час сталінських репресій у 30-х роках.
- У військах панувала система жорсткої централізації та суворого підпорядкування, що сковувало ініціативу командирів, породжувало схильність до шаблонів, застарілих схем.
- Некомпетентність воєнно-стратегічного керівництва.
- Не було військових планів ведення оборонних боїв.
- Невдале розташування значної кількості радянських військ у прикордонних зонах дало змогу противникові обхідними танковими маневрами оточити і ліквідувати їх.
- Легкою здобиччю ворога стали склади зброї, матеріально-технічного постачання, паливно-мастильних матеріалів та провіанту, що були розміщені близько до кордонів.
- Використання Німеччиною промислових, сировинних, продовольчих і фінансових ресурсів підкорених країн.
- Розпорошеність сил Червоної армії на кордонах проти Німеччини, Туреччини та Японії.
- Міжнародна ізоляція СРСР, відсутність надійних союзників.
- Тоталітарний характер влади, що поставив у залежність від волі однієї людини та її найближчого оточення життя мільйонів людей.

7 липня 1941 р.
Президія Верховної
Ради УРСР,
РНК УРСР та
ЦК КПУ
опублікували
звернення до
українського народу, в
якому закликали
дати рішучу відсіч
ворожій навалі.

Основні заходи мобілізації

- - 30 червня 1941 р. – створення Державного Комітету Оборони на чолі з Й. Сталіним, який зосередив у своїх руках всю повноту влади в країні;
- - 10 липня 1941 р. Й. Сталін очолив Ставку Верховного Головнокомандування;
- - 8 серпня 1941 р. Й. Сталін став Верховним Головнокомандувачем Збройними силами;
- - 7 липня 1941 р. – звернення керівництва УРСР до українського народу з закликом дати рішучу відсіч фашистській навалі;
- - мобілізація до лав Червоної армії (з України – понад 2 млн. чол.);
- - створення загонів народного ополчення з числа добровольців;
- - спорудження оборонних укріплень;
- - перебудова народного господарства на воєнний лад (збільшення випуску воєнної продукції, подовження робочого дня до 11 годин, скасування відпусток, дозвіл керівництву переводити працівників на будь-яку роботу без їхньої згоди, жорстка трудова дисципліна тощо);
- - евакуація підприємств, колгоспів, наукових та культурно-освітніх установ, людей, цінностей та швидке налагодження виробництва в тилу (26 червня 1941 р. в Україні створено спеціальну комісію з евакуації на чолі з Д. Жилою; всього з України евакуйовано понад 550 великих підприємств, не менше 3,5 млн. населення; все, що не встигали вивезти, знищували);
- - державна позика, добровільна здача населенням коштовностей та грошей до Фонду оборони;
- - знищення органами НКВС політичних в'язнів, які перебували в українських в'язницях.